

Vredništvo:

na Travniku št. 277. l. nadste (ono skrbi tudi za razpošiljanje listov)
Prejemajo se zapladi vsakokrat na oznanila tudi v neslovenskem jeziku.
Plača se za vsako natison vrsto 3 kr., če se oznanilo samo enkrat natison, če dvakrat, 8 kr., če trikrat, 10 kr. s. v. — Povrh tega še vsak krat 30 kr. za klopelj

DOMOVINA.

L I S T

Izhaja vsak petek.

Naročnina s poštnino vred znaša za celo leto 2 gold., za pol leta 1 gold.

Naročilna pisarna in reklamacije naj se pošiljajo vredništvu.

Posamni listi se prodajajo v Gorici pri bukvarju g. Šoharju na Travniku po 4 solde

posebno za primorsko-deželne, pa tudi sploh slovenske zadeve.

IMENA IN PRIIMKI.

(Dalje, gl. II. 33. in 35.)

V pojasnilo imenstva sploh sem sklonil razviti, kolikor das pripusti, četvero imenskih svitkov: prvi bo obsegal pregled latinskih, drugi starogrških, tretji germanskih in 4. staroslovenskih in sploh slovanskih imen.

Preden se pa tega lotim, naj sledi tu kratek zgodovinski pregled imen in sedanjih priimkov.

Osebska lastna imena se razdeljujejo na predimena, krsna imena ali imena sploh in na družinska imena (rodovinska imena) ali priimke.

V starodavnih časih je imela vsaka oseba le eno samo ime, kterega je za drugo zamenjala, če je kako posebno znamenito in slavno delo doprinesla, in sicer bilo je to novo ime takšno, da je spominjalo na zgodbo, ktera je bila vzrok preimenovanja. Znano je, zakaj je Bog Abram u ime spremenil v Abraham, zakaj je Kristus Šimonu ime Kephias dal. Da se muhi in papeži preimenujejo, ni mi potreba praviti; opominim naj le, da prvi papež, ki se je preimenoval, bil je Sergi II. l. 844, Sergi III. l. 904 ali pa Janez XII. l. 956.

Še celo pri visoko izobraženih Grkih ne nahajamo, kot po eno ime. Drugači je bilo pri Rimljanih; pri njih nahajamo po več imen, namreč: praenomen, nomen in cognomen (predime, ime, priimek). Kar so tiče začetka in izobraženja imen pri germanskih in slovanskih ljudstvih, niso imeli priimkov v sedanjem pomenu ne Germani ne Slovani. Krsnih imen po sedanji šegi, da se otrok po Svetnikih imenuje, tudi niso poznali. Današnja šega, da se krščencu ime daja, nastala je še le sčasoma; v prvih časih krščanstva ni od tega skoraj ne duha ne sluha in preteklo je gotovo več sto let, predno so začeli (tudi odraslim) pri Krstu novo ime dajati. Ignaci, Tertulijan, Ambrož, Origen in drugi cerkveni možaki so ta imena že pred krsom imeli. Kdo bi verjel, da Saturninus, Jupiter, Bacchus, Apollinaris, Palladius itd., da ta imena — pravim — po kterih so se verni klicali, so krsna imena? Tudi pozneje, ko so že začeli pri krsu dajati imena, so menda še vedno navadna domača imena upotrebovali, kajti zgodovina spričuje, da so prišla ptuja imena še le za cesarja Friderika II. in sicer iz pobožnosti v navado; zatorej so začeli še le v 2. polovici 13. stoletja dno ve v listinah po cerkvenih praznikih in svetnikih zaznamovati p. „fer. 3. post festum s. Georgii“ „Sabbato post Laetare“ itd.; v vseh poprejšnjih listinah nahajamo dno ve po starorimskem koledarju zaznamljeno. (p. 6. ta kal. febr.) V imeniku rimsko-nemških cesarjev je Maksimilijan prvo ptujo ime.

Pri Germanih, kakor pri starih Grkih je dobil otrok eno samo ime, ki so ga vsak krat navlašč iznašli, si je umislili; to je bilo prava lastina otrokova, lastno

ime v pravem pomenu, Pri Slovanih pa, kakor bomo pozneje videli, zapazujemo v patronimskih (po očetu izpeljanih imenih) starojudovski (Simon bar Jona) in deloma starogrški šegi podobno navado imenovanja. Grški, slovanski in staronemški jezik so za izpeljavanje in pomnoževanje izvornih imen nesebno pripravni.

Po tem edinem imenu tedaj, ki je je dobila, bila je oseba dovolj določena in zaznamljena, da se je le redko kterikrat primerilo, da se je več oseb s ti istim imenom klicalo; vendar pa so Nemci včasih, kakor stari Grki, otroku starega očeta ime pridevali. Stanovitnost takih imen v tej ali uni rodovini ali družini je polajševala zasledovanje rodü.

Za Karola Vel. se nahaja ob Renu le malo rimskih imen; prikazujejo se pa že nektera svetopisemska imena; imenom Aposteljnov so se pridružila pozneje imena nemških Ap., oznanovavcev krščanske vere, in ta so pot pripravljala imenom Svetnikov sploh; trajalo, pa je kakor sem že omenil, še dolgo, predno so izginila stara domača imena. Veliko teh imen je prišlo v koledar, mnogo se jih je ohranilo v poznejših priimkih. Kar se tiče starih slovanskih imen, je nesrečno razkolništvo krivo tega, da razun Boleslava, Venceslava (Vaclava) Stanislava, Kazimira in Ljudmille, imamo le malo slovanskih imen v katoliških martirologijih; toliko več pa jih živi v priimkih raznih slovanskih norodov.

Potem, ko je šega, da se otroci po Svetnikih imenujejo, splošna postala, in ko se je več oseb po istem Svetniku klicalo, morale so nastati tudi zmote o identitati oseb, in potreba posebnih priimkov je prihajala zmiraj živejša in očitnejša. — Naj stareji priimki so nastali na Nemškem po uradih, ki so jih t. i. „ministerialom“, kralji, knezi, škofje in opati v fevd po delovali. Še le v XII. stol. so se začele plemenite družine imenovati po prebivališči ali rodu. Tako bi se p. na renskem Parskem težko našel kraj, ki bi tej ali tej družini ne bil dal imena. Od tod nemški „von“ podoben slovanskemu „ski“, in nekda bi se bilo zdelo smešno predstavljati „von“ takim imenom, ki niso krajna imena. V mestih, kjer je stanovalo po več plemenitnikov, so jih klicali in razločevali po mestnih delih, kjer so stanišče imeli, ali pa po lišnem izvesku ali grbu. Po vaseh, kjer so se bile plemenite družine razcepile na več vej ali vrhov, so si prilastovali posamezni vrhi posebne priimke, in tukaj gró iskati začetka in izvira pravih priimkov v današnjem pomenu. Proti koncu 12. stol. so prišli vitežki gradovi v navado, in skoz cela tri stoletja je vladalo vitežtvo, posební značaj onih časov. Takrat so nastala v nemškem imena „Berg“ in „Burg“, „Stein“ in „Fels“, s kterimi so se sklepali zamaji (drakon), orlovi in sokoli, volajo in medvedje. Volóje pravice železna pest je tlačila tiste čase, v kterih je veljal prigovor: „Kdor je jačji, tlačí“. Priča si

razih bog in navad, in dobolega, neobčasnega vedenja so takšna barbarska imena. Pri vsem tem pa ni še stanovitnosti v priimkih. S posestvom vred so se tudi priimki spreminjali. Razni, sukcesivni lastniki istega gradu so se po njem tudi imenovali; pa kaj, saj tudi varhi in ostrbniki, kastelani (gradniki) so si prilastovali enaka imena! Še le v XV. stol. nahajamo pravo in stanovitno priimke, zakaj poprejšni, so bile le bolj gole osebne zaznambe.

(Dolja prihi.)

GOSPODARSKE SKUŠNJE.

Hrastova sviloprežka (*bombyx yama-mai*) in kako se reči.

(Dolge; gl. I. 33 in 35.)

7. Zdaj pride poslednja doba, namreč časa po prestanem četrtm levljenju, dokler se zapreduje, kar kakih 16 dni trpi. Če so pod milim nebom, pod mrežami ali v zračnih prostorih, je treba čez vse na mnoge sovravnike paziti in skrbeti, da imajo svilodi dovolj josti.

8. Zapreduje se pa med dvema ali tremi s svilnimi nitmi v podobi jame ali votline zvezanimi peresi. Mešiček pa delajo precej počasi; za tega voljo se ne sme pobrati valjasta galeta pred 20. dnevom po tem ko so šli prosti. Ker so pa mešički pod milim nebom v vodni nevarnosti, poberejo se lahko z vejicami vred že čez en teden, pa prav providno, (veje so s škarkami odrezujejo) in se prenesejo v koših v kako zračno sobo, ter se tu na raztegnjeno vrvoe obesijo. V 14 dneh je vsa opravljeno; odberejo naj se mešički zarajo, drugi naj se pomorijo za motanje.

9. Za seme naj se ne odbere prav nar debelejša galeta, ampak nar modnejša in nar lepša. Tisti mešički, ki so nar težji, so samice, lažji so navadna samci. Da metulji izlezejo, je treba djati mešičke s listno oddejo v kak koš ki ima pokrov, ali pa v kako klečko (šajho) ogrinjeno z mušjo mrežo, in škropiti jih vsak dan z mlačno vodo.

10. Čez 25. o hladnem vremenu pa še le čez 35 in še več dni od takrat, ko so se bili zapredli, izlezejo metulji. Da se spojajo, denejo se metulji zjutraj v presej prostorno s tančico (organtinom) preoblečeno omaro iz remalnov. Ker samice, ki se dajo lahko spoznati po ozkih tipavnicah in po večih prezornih „očesih“ na perutih, jajčca nar rajši na hrastovo listje izležejo, treba je napraviti v omari več za palec debelih hrastovih vrhov, s kratko prerezanimi vejami brez listja. Metulji se na spojajo vcelej koj, in samo po noči; za tega voljo se morajo pustiti pari nar manj štiri dni skup. Tudi jajca počasi znesejo; zaradi tega naj se samice ne odpravijo, dokler niso že mrtve.

12. Konec dveh dni se jajčca počasi in previdno poberejo in razširijo v prostorni škatlici; v kakih 10 ali 14 dneh naj se denejo za eno uro časa v situ na topel dež, in naj se na pijočem popirji ali na kaki bombaževini posuše (tako kakor smo že iz prva povedali.) Jajca, na hrastove vejice znescena naj se pustijo na njih in naj ostanejo čez zimo tako, kar ima to dobro, da se na spomlad kedar so imajo djati valiti, koj (veljn) na mlado vejice obesijo, in da ni torej treba sitic ali česa takega.

13. Tista galeta, ki je za prejo odmenjena, dá se nar bolje pomoriti v navadni pečl (za kruh), ki mora biti 56 stopinj R. gorka; mešički naj se skoz. 6 ur potri pustijo.

Motanje (vlačenje) svile je pri tej sorti galete ravno tako lahko, kakor pri navadni od murvovih sviloprejk, toda so že 3. mešički za eno trdno in lepo svilnont, zadržati.

(Wochbl. d. steierm. Landw.-ges.)

(Pomočnik, da škropir na gnojila.) Hvalja v ta namen neobčasnó apno. Znano je, da živo apno rado ulago (fajhtnost) na se vleče. Če so tedaj, kedar se škropir v klet spravlja, sred kupa apno dene ali pa tud pod ali na kup, hrani ono škropir suh in zdrav. Po primernajših poskušanjih se je pokazalo, da je ostal škropir, s katerim se je tako ravvalo, zdrav, v tem ko je drugi enak škropir, v katerem pa ni bilo živoga apna, medse gnil. Da se karun apna ne dotika, naj se čono vuna, ona lega alamo, rozja (fusin) ali rozanec, ali pa naj se dene apno v kak koš ali šakelj in aicer v kosch za pest debelih. Kedar se ves škropir odvzame, porabi se apno lahko še za apnjenje (gnojenje) njiv, in, kdor misli apno za gnoj porabiti, stori dobro, če ga za jeseni napelje in poprod za korun, potle za na polji porabi.

(Pruuondorfer Blätter.)

(Kako se da stara trda gnjat (paršut) v dveh urah mehko skuhati?) — Trda stara gnjat naj se ovije z debelim platnom in zakopa on čovelj globoko v zemljo, ki pa ne sme biti ne premokra, ne presuha. V poldrugi ali dveh urah se lahko izkoplje in kuhat dene. Po takem ravnanju postane gnjat in vsaka drugo meso od vseh živali popolnoma mehko in dobro.

(Zeitschr. f. Forst- u. Landwirtschaft.)

Reja svinji. — Po neki skušnji v Holštajnu se nam pripoveduje, da sirotka desetih molznih krav odobeli odraslega preščiča v 4 mescih toliko, da teht 280-300 funtov, če se tej sčasoma pridaja 200 funt. delo semletnega ječmena. Da se pa preščič bolj redijo in pitajo, se zelo priporočava večkratno kopanje. Hlevi bi morali biti po letu hladni, po zimi pa nikdar tako mrzli, da bi oblodva zmrzovala; tla naj bodo pokrita s škrlami ter visijo naj na stran, da se gnojnice lahko odteka. Ako je slame po malom, ravna naj se varčno s staljo; samo treba paziti, da se trd gnoj večkrat z vodo izpod preščičev poplahne. Ostoča je tudi tukaj več vredna, nego najboljša krma, ker posebno pri preščičih ima kožno hlapienje velik upljiv na zdravlje. Ako si vkupil mlade preščiče, kateri bi imeli kraste po koži, treba je, da jih odpraviš s kako ščetko in zajfo (miljom). Meso s sirotka pitanih preščičev je mehko, speli (slanina) pa tudi še posebno bel. (Annalen der Landwirtschaft.)

(Kako se da vreme za pol leta prerokovati?) O tem podučuje en vremenoslovski sostavek v madž. časniku „Vas Ujs“ ogerske kmetijske gospodarje tako-le: „Vetrovi vledejo skoz celega pol leta od tiste strani, od ktere so pihali o času, ko sta dan in noč enako dolga (t. j. od 17. do 25. marca in od 17. do 25. septembra).“ Opira da se ta prerokba na šestdesetletno sklanjo angleških kmetovavcev; in če vleče veter od severja, da bo vreme mrzlo, če od juga, gorko, če od izhoda, suho, in od zahoda deževno. (Pri nas zna biti to drugači: dež nam prinaša jug, in ne podsolnčnik (zahodni veter) Vr.)

(Portarbritt.)

DOMAČE VESTI.

a.) - Cerkuane.

(Petindvajsetletnica. - dalje) Po maši so se podali jubilanti v semeniščino dvorano, kjer je g. prof. Kociancič kratkim latinskim nagovorom Nj. eksu. prevzvil. nadškofu lep, v rudoč žamet vezan Album izročil. Nadškof so na to prevzeli besedo, in nazočala tako le govori-

li, kolikor so nam besede, in v spominu: *Jubilaeum fuit Hebraeis festiuitas magis politica; Ecclesiae christianae jubilaeum ecclesiasticum solemnitas est. Aliquando quilibet centesimus annus, serius quinquagesimus erat jubilaeum; postea tricesimus tertius, et tandem quilibet vicentesimus quintus annus. Ab aliquot annis etiam sacerdotes jubilaeum sacerdotii sui in pluribus diebus agere solent, et quia quinquagesimum presbyteratus sui annum pauca attingere solent, vicimum quantum annum ad hoc solunt. Vos quoque hinc venistis, ad annum jubilaeum vestrum sacerdotii vestri agendum, et quidem, quod maxima approbo non ut manducando et potando tempus transigatis, sed ut Deo Optimo Maximo gratias agatis pro multis vobis concessis beneficiis, et ut oretis pro defunctis vestris, condiscipulis. Unle, charissimi jubilaes, ego vobis ex intimo corde gratulor!"* 1) Ktero besede so vsem globoko v sroo seglo. —

Ob oni uri po poldne je bil ošed; kam prevzvišeni nadškof so s svojo pričujočnostjo jubilaes počastili. Posabljeni so bili vsi nekdanji profesorji in predstojniki gospodov jubilaes, ki so tudi bili razun enega, ki ni mogel priti, pričujoči, namreč gg. Budal Janos, Anton Casson, Jožef Crobath, Jakob Jerič, Alojzi Zangarolo, Mercina Franco, Mraak Andrej; potem semeniški, voditelji, in pa bogoslovci, ki so pri slovesni maši stregli. Ko je začel Šampanjec pokati, se vzdigne g. Filip Tomšič, in v imenu jubilaes Nj. ekse. nadškofa napije. Prevzviš. nadškof se potem vzdignejo in blizo tako le govoricjo (škoda, da nismo celoga govora v spominu obdržali): *Primi Christiani, teste sacra Scriptura, unanimes orant: orat enim credentium cor unum et anima una. Quum Corinthi inter fideles schismata orta essent, ait ap. Petrus: Ego sum Petrus, alius vero: Ego sum Christus, alius: Ego sum Paulus, vel Iigo sum Apollo, sanctus Paulus eos reprehendebat, monebatque ut idem sententiam sentiant. Consensio animarum et concordia vero adhuc multo magis necessaria est inter sacerdotes Christi. Vos, charissimi! hoc vestro congressu concordiam, quae est inter vos, opere demonstratis, quod exemplum unanimes animarum utinam omnes sacerdotes imitentur. Ideo videtis.* 2) To je, kakor smo rekli, le kratak posnetek daljšega govora: Gromoviti kivat! sledel je na te besede:

Napivalo se je dalje Nj. ekse. prevzv. nadškofu; č. g. Filip Tomšič je napil č. g. jubilaes in vodju slovesnosti č. g. A. Sesiču i. t. d. Posebno gniljivo je bilo videti častiljive sive starčke, nekdanje profesorje med svojimi nekdanjimi učenci, arca se jim je gotovo radosti toplo, videti, na kako dobro zemljo so njih duhovna zrna padala, kako blag obilen sad so v petindvajsetih letih obrodila; pa tudi hvaležnim njih učencem so solze v oči silile, ker so se jim v podobi prijaznih starčkov poučevalo vse srečne ure; ktere so preživeli pod njih vodilno; še enkrat so je vseh kolegij, rekli bi,

1) Jubilaes je bil Hebrejsam bolj političem praznik; ali za kateriko cerkev je jubilaes cerkvona slovesnost. Nekdaj je bil jubilaes vsake sto leti, pozneje pa vsake poldesete, potam vsake tri in tridesete in slednjič vsake pet in dvestoto leto. Nekolike let sam so začeli tudi duhovni v mnogih škofjih jubilaes svojega mašništva slaviti; in ker malokteri v čaka poldesetega leta svojega duhovništva, si odločujejo v to pet in dvestoto leto. Tudi Vi ste se zbrali tukaj, da praznujete petindvajsetletnico. Vsehga duhovništva, (kar zelo odobravam) in mcer ne, da med jedmi in vprjaji, šez trahito, tamveč, da se Buga, Dobremu in Nj. vitemu za mnoge dubrote; ki Vam jih je podelil, zahvalite in da molite za namre Vaš. součence. Zato Vam, prezduš. jubilaes, iz das mojega sosa, sroco vodim.

2) Prvi kristjani so bili, kakor nam sv. pisma pričejo, enega duha; kaj se namreč vrné enega sroca in eno dušo. Ko so se med Konstantinimi verniki razkolništva pokazala in so nekteri trdili: Jaz sem Betroy, drugi, jaz sem pa Kristov, soper drugi, jaz sem Pavlov, ali Jaz sem Apolov, jih je sv. Pavel posveto in opominjal, da naj vsa isto govore, isto mislijo. Sporazumljivo in slatopost je pa še, veliko bolj potrebna med duhovni Kristjevimil s tem vsim, srodom v djanji kakete slogo, ki vrida med Vam; da bi se vsi duhovni v tem igludu duhovne ednosti zrcalili. Teda j fivita!

ponovil in povrnal; sroco glasje pričejo. Veselje je bilo obdno, nekajeno, kakorčno si človek samo misliti zamore pri bratih, ki su niso za mila dolgo videli. 3)

(Konec; prid.)

— Proč. g. Anton Kavčič, dosedaj, fajmošter, na Semviškoj, gori; pride za fajmoštra v Šmarjijo. Kava Semviška je razpleana do 30. t. m.

b.) Raznatre.

— V nedeljo 15. t. m. se slovesno odpre slovenska čitavnica v Učeh; vabijo se vsi rodoljubi, da bi so prav v obilnem številu pomanjivo slovesnosti udeležili.

OGLED PO SVETU.

Politiško polje je še zmiraj suho, kakor kmetovo. Doma v Avstriji imamo še zdaj tista situ brezspešna pogajanja obeh deputacij; zares lepa znamenja bratovske sloge obeh polovin, v ktere nam to „energični“ ptujec krasno domovino razkroji, tako, da jo bo javljue kdo več sečil. Ogersko (recte Magyari) bi rado plavalo v morju pravice, ktere naj bi jim cislajtanski krvavi, žulji varovali; ono bi se rado malo poigralo, kot vevlast, ali v ta namen hoče z mozgom cislajtanskim svoje nenasitno prazne kase polniti. Ni tedaj čudo, da gre v tajnih sojah deputacij vse križem in vprek. Govori se celo, da misli naš finančni minister odstopiti, ako Magyari ne postanejo volnejji Kar ste sijali to zanjete! — 29. avg. so pripeljali iz Dunaja v Prago Svetovčlovsko korono česko. Sinovi obreze iz Abrahamovega rodu so divje tulili, lajali in razsajali na kraljeve svetinje, ki so se nekdan na glavah slavnih carjev lesketale; pa vendar neso mogli vgasiti neštevilnih kresov, ki so koroni na čast, po vsah gorah krasne Čehije plameneli; pa vendar neso mogli vdašiti barnega veselja; s kterim je k sidu pritisnjeni rod sveto svoje insignije sprejel. Gromovito je česki lev še enkrat mogodno zarujovel tar preglasil preččanje in vrišč judovskega popirja. Gotovo bo njegov zemljetreani glas tudi tje predrl, kjer ena reka milijonom srečo tuje, in povrnejo bo českemu levu častno mesto v bratski zvezi avstrijskih dežel. — Na Dunaju se posvetuje zbor avstrijskih ljudskih učiteljev, kako bi se dalo narodno učiteljstvo vsestrano zboljšati. In glejte! visoko, nekteri učeni tuhtarji so brž radikalni lek vsemu biranju znajdli. Šola naj se loči od cerkve, pravijo, pa bo vse na holjem. Beata simplicitas! — Pruska se kaj jezi, da so ji saleburški pogovori neznanl in grozi z rusko svezjo. Z dansko vlado se soperet prijazno gledate. — Lokavi Empereur na vse strani mirne vesti trosi v tolažbo nedoraslim, sam se pa na vrat na nos orožuje. — V Genfu so se zbrali slavni učenjaki, da bi pogoje vseevnege miru iztuhtali. Počastil je shod s svojo pričujočnostjo tudi Garibaldi, kterege so celo častnega predsednika volili. Kaka ironija! — Na Španjskem je bojé ustaja potlačena ali nikakor zadušena. — Na Kaudii je klauje malo prenehalo. Pišejo, da bo med narodna komisija pritožbe na otoku, preleskovala. Ubogi, junaški rod! Turek to mesari z jeklom, europejska diplomacija pa z hinavskim papirjem. — V Bolgarii vstaja krepko napreduje. Rubelj Midhat paša bo imel še veliko opraviti s sivimi sokoli na Balkanu. Bog podeli našim bratom kmalo zlato svobodo! — Srbija pošlje ostro grozivno noto v Carigrad, v kterej zahtova zadostenje za undajno bestialno djanje turskih vojakov, ki so v Rusoku na avstrijski ladli „Germania“ enega romanskega in enega srbskega popotnika neusmiljeno umorili in razmešarili. Ta dogodek bi vtegnil vneti vseobčni požar na balkanskem polotoku.

3) Nekteri so niso iz oči 25 let videli. Šker pa moramo popraviti pomoto v poslednjem listu, kjer je g. Pobar med Tršaške duhovnike uvrstan. On je iz Porečke škofje. Iz Tršaške škofje ni bilo nobenega vprido, kar je gg. jubilaes sroco prav sroco veselje nekoliko kaido.

RAZNE DROBTINICE

(*Napovedovanje katoličanstva v zedinjenih državah severne Amerike*) v poslednjih 27 letih je čudovito. Leta 1850 je bilo vseh stanovavcev 12 milijonov 866 tisoč in 20, med njimi 45 tisoč katoličanov, t. j. devet in dvajseti del vseh prebivavcev; l. 1840 med 18 milijoni duš, 900 tisoč katoličanov ali osemnajsti del; l. 1850 23 milijonov ljudi, katoličanov 2 milijona ali enajsti del; 1860 31 $\frac{1}{2}$ milijonov, katoličanov 4 $\frac{1}{2}$ mil. ali to skor sedmi del vseh stanovavcev. Po tem takem so jo vsakih deset let število katoličanov več ko podvojilo. Če se bodo katoličanje po tej razmeri tudi še na dalje množili, bodo jih v letu 1870 8 mil. in pol, t. j. petina stanovavcev. — Prva rimsko-katoliška škofija je bila baltimorska, ustanovljena l. 1799. Dandanašnji stojimo v združenih državah 7 nadškofij, 39 škofij, 81 nadmašnikov (dekanov ali fajmoštrov), 3833 duhovcev; 72 duh. semenišč, 1400 šol in vsoučilišč, in v njih 30,000 učencev, in 3000 cerkva, ooujenih na 37 milijonov dolarjev. Povrh tega še veliko samostanov in vsakoršnih katoliških zavodov in naprav, pod vodstvom kat. duhovščine ali kat. redov.

Uradni oznanilnik

3. okt., 6. nov. in 7. dec. se bo po očitni dražbi prodala hiša št. 103 v Gorici, pri o. k. okr. sod. zagorišk; — C. k. okr. sod. v Komnu valji upnika rajucega Jožefa Bandela iz Gabrovic da naj svojo hišanje 13. okt. pri razpravi o zapuščini naznanijo; — o. k. okr. sod. Kavalaska spozna Jož. Fabiana iz Čalciuskega, kot zapravljevas te mu postavi Mat. Fabiana; kot kuratorja.

Umrli v Gorici:

31j8 Jolef Klančič 13 d., kmečki otrok, za boljastjo; 1j9 Franč Glešič, 45 l., čevljar, za vodenico; 2j9 Jožefa Koen, 8 d., n. persoo l. za boljastjo; Ana Bregant, 7 m., kmečki otrok, za grižo; 3j9 Jožefa Velikonja 4 l., kmečki otrok, za grižo. 4j9 Marija Rijavio 9 l., doinaga hči, za grižo; 6j9 Ravocato Meškul 61 l., usmiljeni brat, z mertrudom; 6j9 Anton Cotič, 47 l., kmet, za vodenico; 7j9 Katarina Zuttioni, 20 l., kovača hči, za pljučnico; 7j9 Karol Zuchiat, 35 l., pek, za pljučnico; 8j9 Ivan Zwercenz, 19 l., jurist, za pljučnico; Ivan Calderars, 25 l., pomočnik v prodajalnici, za pljučnico; 9j9 Marja Frasinelli, 89 l., uradnikova udova, za starostjo; Valeptin Travan, 47 l., kmet, za rahom na ustnicah.

Borsni kurs na Dunaji 12. sept.: Metaliques 57:50; narodno posojilo 66:40; London 123:65; adžjo srebra 121; cekini 5:89 $\frac{1}{10}$.

Lista vredništva. C. M. V. v Č. Zavoljo o-
bine, vsiljeno trarine, smo morali vsi dopis odložiti.

Rastlinski obliž (flašter),

iznašel ga F. Tokcu.

dober za rana, ulesa (ture) in ozeblina.

Ta flašter ima med vsemi enakimi nar. veči zdravilno moč in je vreden, da se šteje za prvega med domačimi zdravili; nobena hiša bi ne smela biti brez njega. — Poskušnje, ki so se delale s tim obližem po bolnišnicah, so pokazale, da se dajo z njim v kratkem času za dobro in brez škodljivih nasledkov ozdraviti ne le vsakoršne rane, temuč tudi občasna ulesa (kronični tarsi), če jih kdo že tudi 10 do 15 let ima. — Ravno tako se je izkazala posebna moč tega obliža tudi pri nar. hujših ozeblinah. Turi, kakoršni koli, smolika (žlezni otók) in tako imenovani črv ne potrebujejo, če se ta flašter rabi, kot malo dni, da dozore in da človek ozdravi. — Glavna zaloga za naše kraje je v gosp. Ludovik Kurnerjevi lekarnici (apoteki) v Gorici na Travniku. — Za veči kos velja 50 soldov, en manjši 25 soldov.

POZOR!

Danas včer 13. j. m. odpré podpisani dosedajno kavarno „alla Posta“ pod novim naslovom „Caffè Dante“. Toraj vabi vladno, častito gospodo, da bi ga prav pogostoma obiskovali. Čeravno ne bo uprava, ne zunajna, ne notranja, zelo bliskosa, se bodo vendar v vsam za naj vedo sednost skrhelo. Zamogel bom častito mojo gospodo obiskovalec z najboljšo kavo brez primošanih surrogatov, tor z raznimi likvori in pijačami po najnižji ceni poslatiti.

S pošlovanjem

Peter Vianini

Höchst interessante Publication!

Im Verlage der gefertigten Anstalt erscheint binnen Kurzem ein Album mit 200 photographischen Portraits, welche eine

Galerie slavischer Zeitgenossen

bilden und ausser den slavischen Herrscher-Familien und den berühmtesten Männern der Wissenschaft, der Literatur und Kunst, die hervorragendsten slavischen Helden, Staatsmänner und hohen Würdenträger umfassen wird.

Das Album, elegant und mit reicher Vergoldung in Leder gebunden, wird 200 Portraits enthalten, welche in den vorzüglichsten Ateliers nach der Natur aufgenommen, was Eleganz und Schönheit betrifft, nichts zu wünschen übrig lassen werden. Jedes Portrait wird auf der Rückseite eine kurze biographische Skizze der betreffenden Persönlichkeit enthalten.

Das Unternehmen ist, wie dies schon aus obiger Anlage und dem für die prachtvolle Album mit 200 Portraits nötigen ungeheuren Preis ersichtlich ist, auf einem besondern Kreise von Philanthropen angewiesen, und wir glauben uns dieser Bedingung schon im Voraus durch die warme und lebhafteste Sympathie versichert zu haben, welche alle Slaven jedem nationalen, das gemeinsame Werk der Brüderlichkeit und Zusammengehörigkeit fördernden Unternehmen entgegenbringen.

Die gefertigte Anstalt, welche seit ihrer im Jahre 1861 erfolgten Gründung viele Werke der Literatur und Kunst herausgegeben hat, wozu sich die meisten des grössten Beifalles erfreuten und auf der Landes-Ausstellung des dreizehnen Königreichs Böhmen, Croatien und Slavonien mit zwei silbernen Medaillen (der höchsten Auszeichnung) prämiirt wurden, bürgt für eine höchst elegante Ausstattung des Albums und für die Eleganz und Vortrefflichkeit der Portraits, sowie für die Richtigkeit des biographischen Textes.

Subscriptions-Bedingungen.

1. Die Subscription wird am letzten September 1867 geschlossen. Ausser den subscribirten werden nur wenige Exemplare mehr aufgelegt, und das Album wird in den Buch- und Kunsthandlungen nicht zu verkaufen sein.

2. Der Subscriptionspreis für je ein Album mit 200 photographischen Portraits beträgt 48 R. ö. W., wozu 19 R. gleichzeitig mit der Subscription franks einzuzahlen sind. Daraus erfolgt die Abendung des Albums mit 50 Photographien. Die übrigen 150 Portraits werden in drei monatlichen Lieferungen zu 50 Portraits gesendet, so dass das Ganze im frühesten Fall in den Händen der p. t. Abnehmer sein wird. Jeder der drei Portraitslieferungen wird der Betrag von 10 R. ö. W. per Post nachgenommen.

3. Die Versendung der subscribirten Exemplare erfolgt genau nach den einlaufenden Subscriptionen.

4. Jeder slavische Patriot, welcher sich der Mühe des Sammelns von Subscribenten unterziehen will, erhält für je 12 subscribirte Exemplare ein Freieompliar. Dasselbe ist auch allen Buch- und Kunsthandlungen gewährt, und dann ein Rabatt von 50/00 bewilligt. Das Album kann aber nur gegen Bausch bezogen werden. à Cond. wird nichts geliefert.

5. Der Name und Wohnort der p. t. Subscribenten sollte deutlich geschrieben werden, damit bei der Versendung keine Irrungen entstehen.

6. Einzelne Lieferungen oder Portraits werden nicht abgegeben.

Die Subscriptions-Bekündung und den oberrühnten Subscriptionsbetrag sollte man franco zu senden.

An die slavische literarisch-artistische Verlagsanstalt in Wien, Josefstadt, Baumgasse Nr. 6.